

HÄMTNING AV BLODKOMPONENT

Vid hämtning av blodkomponent på Transfusionsmedicin skall handling med patientens personnummer medtas för kontroll av personnummer och namn på blodkomponentens transfusionsdokument.

TRANSFUSION AV BLODKOMPONENTER

En läkare som ordinerar en transfusion ska dokumentera ordinationen.

Blodtransfusion får utföras av läkare eller sjuksköterska. Ansvar för identitetskontroll av patienten och övriga kontrollåtgärder vid transfusion åvilar den som ger blodkomponenten.

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter om åtgärder i syfte att förhindra förväxlingar inom sjukvården, **SOSFS 1998:2**. Förutom dessa skall enligt **SOSFS 2009:29** följande kontrolleras:

IDENTITETSKONTROLL

- Identitetskontroll skall ske antingen genom att patienten ombeds uppge namn och personnummer eller genom att dessa uppgifter avläses på patientens identitetsband.
- Uppgifter om blodmottagaren på blodenhetens transfusionsdokument överensstämmer med patientens styrkta identitetsuppgifter.
- Transfusionsdokumentets uppgifter om tappningsnummer överensstämmer med blodenheten.
- Blodenhetens uppgifter om blodkomponenten och dess särskilda egenskaper överensstämmer med ordinationen
- Blodenhetens blodgrupp är förenlig med blodmottagarens
- Förenlighetsprövning för erytrocytenheten är godkänd
- Hållbarhetstiden för blodenheten inte har överskridits
- Hemolys, koagel, missfärgning, grumlighet eller läckage inte förekommer

Blodenheten vänds 8 – 10 gånger före anslutning till transfusionsaggregatet

REGISTRERING AV TRANSFUSION

Registrering av blodnummer skall göras i patientens journal, på särskild transfusionsjournal genom inklistring av etiketten från blodenheten samt anteckning av typ av blodkomponent, datum och tid för transfusionen och ansvariges signatur.

Patienten skall observeras under transfusionen - vid tecken på reaktion *avbryts* denna. Reaktion - även lindrig - skall rapporteras och antecknas i patientjournalen.

FÖRVÄRMNING AV BLOD

Vid tillförsel av stora mängder blod eller blodtransfusion till patient med uttalat starka köldagglutiner bör blodet förvärmas till 37 grader. En blodvärmare skall användas som skall kunna kontrolleras med avseende på inställning och funktion så att överhettning ej riskeras.

TILLSATS TILL BLODKOMPONENTER

Blodkomponenter får ej blandas med infusionslösningar eller läkemedel i någon form. Undantag härifrån utgör steril fysiologisk NaCl avsedd för infusion.

TRANSFUSIONSAGGREGAT

Transfusionsaggregatet skall vara försett med ett filter och används enligt tillverkarens bruksanvisning.

TRANSFUSIONSTID

Erytrocytkoncentrat och färskfryst plasma bör ha transfunderats inom fyra timmar från det att enheten kopplats till aggregatet till dess att transfusionen avslutats.

Trombocytkoncentrat ges under 20 - 30 minuter om inte volymen är för stor i förhållande till patientens kroppsytta och hjärtkapacitet.

BIOLOGISK FÖRPROV

Biologisk förprov utförs i speciella fall.

10-15 mL blod tillförs patienten snabbt.

Därefter inställes aggregatet på långsammast möjliga droptakt.

Patienten övervakas noga under 20 minuter.

Om puls- eller andningsfrekvens påtagligt ökar eller om patienten på annat sätt blir påverkad eller klagar över smärtor måste transfusionen omedelbart avbrytas.

Om patienten ej reagerat, fortsätter transfusionen med önskad droptakt.

Proceduren upprepas för varje blodkomponent som transfunderas.

ANVÄND BLODENHET SPARAS

När transfusionen avslutas sparas några mL i påsen minst 2 timmar.

Kvarvarande mängd av blodkomponenten och påsen kan komma att behövas för kontroll vid transfusionsreaktion.

ÅTERRAPPORTERING

Enligt SOSFS 2009:29 ställs krav på återrapportering av varje utförd transfusion eller annan slutlig användning av blodkomponenten. Detta sker via Melior och InterInfo i direkt anslutning till transfusionen.

Om Interinfo inte är tillgänglig

Ta journaletikett från påsen och fäst på avsedd plats på transfusionsdokumentet.

Skriv datum och tidpunkt för påbörjad transfusion och signera.

Ange när transfusionen avslutats

Rapportera så snart som möjligt i Interinfo.

Där ingen tillgång till Interinfo finns tex hemsjukvården eller under transport till annat sjukhus

Ta journaletikett från påsen och fäst på avsedd plats på transfusionsdokumentet.

Skriv datum och tidpunkt för påbörjad transfusion och signera.

Ange när transfusionen avslutats.

Faxa eller skicka kopia på transfusionsdokumentet till Transfusionsmedicin